

Handläggare
Monica Fredriksson
Telefon: 08-508 09 032Till
Norrmalms stadsdelsnämnd

Verksamhetsplan 2015 för Norrmalms stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner verksamhetsplan 2015 inklusive budget och tillhörande bilagor och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Stadsdelsnämnden begär budgetjustering om 2,8 mnkr för tillgänglighetshöjande investeringar.
3. Stadsdelsnämnden begär budgetjusteringar om 6,8 mnkr för ökade avskrivningskostnader.
4. Stadsdelsnämnden godkänner omslutningsförändringar om 120,3 mnkr.
5. Stadsdelsnämnden godkänner resultatenheter enligt förslag i verksamhetsplanen.
6. Paragrafen justeras omedelbart.

Johanna Engman
stadsdelsdirektörMaria Cameron
administrativ chefJohanna Hult
avdelningschef
förskola och fritidAnne Höjer
avdelningschef
äldreomsorg och socialtjänst**Norrmalms stadsdelsnämnd**Tulegatan 13
113 53 Stockholm
08-508 09 032
08-508 09 000
norrmalm@stockholm.se
stockholm.seBritt Mattsson
avdelningschef parkmiljö

Bakgrund

Verksamhetsplanen för Norrmalms stadsdelsnämnd anger inriktningen på nämndens verksamhet under år 2015 med utgångspunkt i kommunfullmäktiges budget, stadens integrerade system för ledning och styrning (ILS), Stockholms stads program för kvalitetsutveckling tillsammans med lagstiftning och befolkningens behov. Planering och uppföljning sker i ett webbaserat system (ILS-webb). Systemet rymmer även risk- och väsentlighetsanalys med internkontrollplan. Verksamhetsplanen följer den disposition som anges i stadens anvisningar, riktas till stadsdelsnämnden och överlämnas till kommunstyrelsen.

I budget för 2015 har kommunfullmäktige fastställt fyra övergripande inriktningsmål:

- Ett Stockholm som håller samman
- Ett klimatsmart Stockholm
- Ett ekonomiskt hållbart Stockholm
- Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Under inriktningsmålen har kommunfullmäktige beslutat om sammanlagt 23 mål för stadsdelsnämndens verksamhetsområden. Det arbete som planeras för att bidra till måluppfyllelse sammanfattas kortfattat för varje inriktningsmål och för målen för de olika verksamhetsområdena. Till respektive verksamhetsmål kopplas föreslagna nämndmål, där särskilda satsningar samt förväntat resultat anges. I anslutning till nämndmålen beskrivs hur förvaltningens arbete ska genomföras för att uppnå måluppfyllelse.

Till målen är indikatorer kopplade för uppföljning av verksamheten, liksom särskilda aktiviteter är framtagna för att bidra till måluppfyllelsen. Stadsdelsnämnden anger årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer, samt även för kommunfullmäktiges så kallade obligatoriska nämndindikatorer, där kommunfullmäktige inte angivit något årsmål som riktmärke. I ett antal indikatorer avvaktas att kommunfullmäktiges årsmål fastställs under 2015.

Enheternas verksamhetsplaner kompletterar stadsdelsnämndens övergripande verksamhetsplan. Med utgångspunkt i nämndmålen fastställer enheterna sina konkreta åtaganden; med förväntat resultat, arbetssätt, resursanvändning, uppföljning med resultat, analys och utveckling. Enheternas så kallade kvalitetsgarantier beskriver vad varje verksamhet åtar sig gentemot brukare/kunder och hur de arbetar för att genomföra dem, samt rutiner för synpunkter och klagomål.

Användningen av resurserna ska vara effektiv för att nå åtagandena och de förväntade resultaten. Genom att utveckla arbetssätten och uppföljning av resultat används resurser såsom personal, lokaler, IT-stöd, medarbetarnas kompetens, energiförbrukning på bästa sätt. Det ska gå att mäta vilka resultat som uppnås och hur resurser används.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats inom administrativa avdelningen i samarbete med stadsdelsförvaltningens övriga avdelningar. Förvaltningsgruppen behandlar ärendet den 19 januari 2015.

Innehållsförteckning

Inledning	5
1. Ett Stockholm som håller samman	8
1.1 Alla barn i Stockholm har jämlika uppväxtvillkor	8
1.2 Utbildningen har hög kvalitet och elever får tid för lärande	9
1.3 Alla barn har lika möjligheter i förskolan och skolan	10
1.4 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla	11
1.5 Stockholm är en stad som håller ihop, med trygga och levande stadsdelar	13
1.6 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo	15
1.7 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla	16
1.8 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet	17
2. Ett klimatsmart Stockholm	20
2.1 Stockholm är klimatneutralt	20
2.2 Transporter i Stockholm är hållbara	21
2.3 Stockholm har ren luft och rent vatten	22
2.4 Det är enkelt att välja en miljövänlig livsstil	22
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	23
3.2 Företag väljer att etablera sig i Stockholm	23
3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva	23
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	25
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm	33
4.1 Stockholm är fritt från diskriminering	33
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor	34
4.3 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till mänskliga rättigheter och barnkonventionen	36
4.4 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld	37
4.5 Stockholm är en tillgänglig stad för alla	37
4.6 Stockholm är en demokratisk stad där medborgarna har inflytande	39
4.7 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande	40
4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning	41

Bilagor

Bilaga 1: Blanketter till SLK

Bilaga 2: Resultatenheter 2015

Bilaga 3: Övriga organisatoriska enheter 2015

Bilaga 4: Ersättningsnivåer 2015

Bilaga 5: Jämställdhets- och mångfaldsplan

Bilaga 6: Risk och väsentlighet indikatorer

Bilaga 7: Risk och väsentlighet väsentliga processer

Bilaga 8: System för intern kontroll 2015

Bilaga 9: Internkontrollplan 2015

Bilaga 10: Plan för upphandling 2015

Bilaga 11: Bemannings- och kompetensutvecklingsplan 2015

Bilaga 12: Miljöhandlingsplan 2015

Bilaga 13: Strategi för sänkt sjukfrånvaro

Bilaga 14: Aktivitetsplan 2015 till Strategi för sänkt sjukfrånvaro

Inledning

Norrmalms stadsdelsområde har cirka 69 000 invånare och omfattar församlingarna Matteus, Johannes, Gustav Vasa och Adolf Fredrik. Inom stadsdelsområdet finns stadsdelarna Vasastan, City/Norrmalm, Skeppsholmen och Hagastaden.

INVÅNARNA	NORRMALM	STADEN
Andel 1-5 år	5,9 %	6,6 %
Andel över 65 år	14,7 %	14,3 %
Invånare med utländsk bakgrund	20,3 %	30,7 %
Andel hyresrätter	30,1%	44,8 %
Andel bostadsrätter	69,9 %	55,2 %
Andel eftergymnasial utbildning (25-64 år)	69,3 %	56,4 %
Medelinkomst (20-64 år)	435 700	348 200
Andel arbetslösa	1,9 %	3,1 %
Ohälsotal (dagar per person)	12,6	18,7
Andel ekonomiskt bistånd	0,7 %	3,2 %

Stadsdelsnämnden

Stadsdelsnämnden ansvarar för kommunal förskoleverksamhet, äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning, individ- och familjeomsorg, socialpsykiatri, budget- och skuldrådgivning, familjerätt, och kultur- och föreningsbidrag. Stadsdelsnämnden ansvarar också för lokalt stadsmiljöarbete och parkskötsel, konsumentvägledning, ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder.

Stadsdelsnämndens uppdrag är, enligt kommunfullmäktiges reglemente, att

- stärka den lokala demokratin och delaktigheten
- öka kvaliteten i verksamheten
- effektivisera verksamheten

Arbetet ska enligt kommunfullmäktiges reglemente bygga på helhetssyn och goda kunskaper om de lokala förhållandena.

Stadsdelsnämnden har 13 ledamöter med ersättare, utsedda av kommunfullmäktige.

Fördelningen speglar kommunfullmäktiges fördelning utifrån valresultatet.

Stadsdelsnämnden sammanträder 11-12 gånger per år. Sammanträdena är offentliga med undantag för sekretessärenden. Varje sammanträde inleds med en öppen del där medborgare kan framföra synpunkter och ställa frågor. Även skriftliga medborgarförslag kan inlämnas för behandling av stadsdelsnämnden. Sammanträdena annonseras i lokalpressen samt på hemsidan www.stockholm.se/norrmalm, där även föredragningslista, protokoll och tjänsteutlåtanden finns att tillgå. Stadsdelsnämnden utser inom sig en social delegation för enskilda sociala ärenden. Stadsdelsnämnden utser även lokalt pensionärsråd och råd för

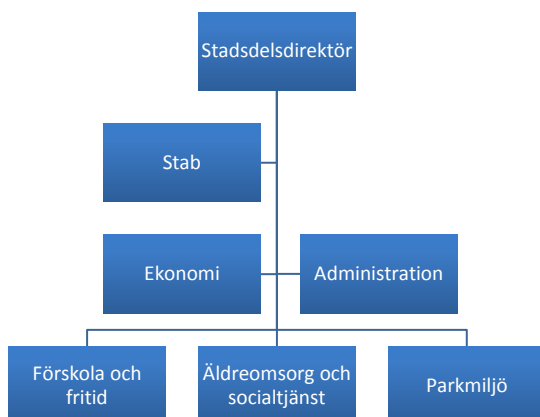
funktionshinderfrågor.

Förvaltningens utgångspunkt i mötet med invånarna är alla människors lika värde och brukaren i centrum. Förvaltningen bemöter alla värdigt och respektfullt. Snabb och lättillgänglig service ska förenkla invånarnas vardag.

Stadsdelsnämndens budget

Kostnader/Intäkter (mnkr)	Budget 2015	Budget 2014	Förändring
Kostnader	1 196,8	1 162,0	34,8
Intäkter	154,9	152,7	2,2
Netto drift	1 041,9	1 009,3	32,6
Utgifter	10,4	7,1	3,3
Inkomster	0,0	0,0	0,0
Netto investeringar	10,4	7,1	3,3

Förvaltningens organisation

Organisationsförändringar 2015

Sedan 1 nov 2014 är alla utförarenheter inom äldreomsorgen samlade under en enhet; Väderkvarnen. Inom Väderkvarnen ryms nu vård- och omsorgsboende, profilboende och dagverksamhet för äldrepsykiatri, servicehus, hemtjänst i eget boende och träffpunkt för seniorer.

Från och med 1 januari 2015 kommer äldreomsorgsavdelningen och socialtjänstavdelningen att slås samman och bilda en gemensam avdelning med namnet äldre- och socialtjänstavdelningen. Det finns flera beröringspunkter mellan de två avdelningarna och sammanslagningen medför bland annat att kunskap lättare kan överföras. Det finns också fördelar i att organisatoriska gränser försvagas och att förvaltningen ser till personer utifrån deras stödbehov på samma sätt oavsett ålder, till exempel unga funktionshindrade med demens eller äldre med psykiatrisk problematik. Sammanslagningen frigör resurser för att stärka stödet och kompetensen avseende verksamhetsutveckling och styrning.

Från 1 januari delas den administrativa avdelningen. Ekonomi- och ILS-funktionen bryts ut och bildar en egen avdelning som heter ekonomiavdelningen. Resterande administrativa avdelningen är kvar som en avdelning under samma namn. Syftet är bland annat att uppnå en tydligare styrning kring mål och resultat.

Från 1 april återgår öppna förskolan och parklekarna till egen regi och kommer att ingå i fält- och fritidsenheten. Det kommer att leda till en helhetssyn på uppdraget inom den öppna fritidsverksamheten. En positiv effekt av verksamhetsövergången är att nämnden får bättre förutsättningar att erbjuda medarbetare ökad anställningsgrad vilket kommer att leda till kontinuitet i verksamheten. Enhetschefstjänsten utökas från en halvtidstjänst till en heltidstjänst. Observatorielundens fritidsklubb kommer att drivas av förvaltningen läsåret ut om behov finns.

Norrmalms stadsdelsnämnds fokusområden 2015

Ett Stockholm som håller samman

Staden ska vara socialt hållbar och stadens verksamheter ska ge alla stockholmare möjligheten att utvecklas utifrån sina förutsättningar. En stad som håller samman ger möjligheter för fler. Utgångspunkten för stadens verksamhet ska vara att alla barn ska ha lika goda möjligheter oavsett bakgrund.

Nämndens fokusområden under detta inriktningsmål är:

- Barnperspektiv
- Trygghet
- Tillgänglighet
- Jämlikhet

Ett klimatsmart Stockholm

Stockholms klimatutsläpp från uppvärmning och trafik ska minska och andelen förnybar energi ska öka. Målet är att minska stockholmarnas ekologiska fotavtryck.

Nämndens fokusområden under detta inriktningsmål är:

- Giftfria miljöer
- Energisnåla verksamheter
- Ekosystemtjänster

Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Stadens ekonomi ska stärkas, främst genom att arbetslösheten ska minska och fler ska få jobb.

Nämndens fokusområden under detta inriktningsmål är:

- Förebyggande arbete
- Effektiva verksamheter
- Budget i balans

Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Stockholm ska sträva efter att bli en stad som genomsyras av jämställdhet, jämlikhet och frihet från alla former av våld och diskriminering.

Nämndens fokusområden under detta inriktningsmål är:

- Rättssäkerhet
- Jämställdhet och likabehandling
- Medborgardialog

Demokrati- och utvecklingsarbete

Stadsdelsnämnderna har tillförts resurser för att utveckla delaktighet, inflytande och social sammanhållning, bland annat i syfte att stärka demokratin. Norrmalms stadsdelsnämnd kommer att använda dessa medel till att stärka barns och ungas inflytande, till exempel genom att se över och stärka ungdomsrådets delaktighet i den politiska processen. Ett annat utvecklingsområde som skapar delaktighet är att utöka möjligheten till stadsodling. Förvaltningen kommer att återkomma med en detaljerad redovisning av planerade insatser i samband med tertialrapport 1 2015.

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

Norrmalms stadsdelsnämnd bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att arbeta för att barn och unga på Norrmalm ska ha jämlika uppväxtvillkor och att alla barn i förskolan ges förutsättning till att utvecklas, leka och lära. Vidare arbetar nämnden för att invånarna på Norrmalm ska leva ett så självständigt liv som möjligt utifrån sina förutsättningar. Inom stadsutvecklingen arbetar nämnden för ett tydligt tillgänglighets- och barnperspektiv i planeringen. Parker och grönområden ska vara vackra, välskötta och välkomnande. Nämndens nya parkplan ska tas fram i dialog med norrmalmsborna. Inom äldreomsorgen arbetar nämnden för att upplevelsen av trygghet ska vara hög och att den äldre ska få en individuellt anpassad vård och omsorg av god kvalitet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 Alla barn i Stockholm har jämlika uppväxtvillkor

Nämndens verksamheter som barn och unga vistas i ska vara kommunikativa, inbjuda till delaktighet och främja socialt samspel. Nämndens verksamheter ska ha ett antirasistiskt förhållningssätt och ett genus- och HBTQ perspektiv i det dagliga arbetet med barn och unga.

Föräldrarna har en avgörande betydelse i det förebyggande arbetet. För att stödja föräldrar i deras föräldraskap ska nämnden fortsättningsvis under 2015 erbjuda föräldrar med barn och ungdomar i åldern 3-18 år att delta i föräldrastödsprogrammen ABC och Komet. Utvärderingar av dessa program visar att föräldrarna upplever att de blivit mer trygga i sitt föräldraskap och fått verktyg att hantera olika situationer som uppstår i familjen.

Nämnden erbjuder barn och ungdomar meningsfulla aktiviteter i öppna förskolan, parklekarna, fritidsgården och på kollo.

Nämnden kommer att genomföra alkohol- och drogförebyggande insatser baserade på

resultatet av Stockholmsenkäten. Under 2015 fortsätter nämnden med den stadsgemensamma satsningen för att minska tobak och cannabisanvändningen bland unga. Nämnden bedriver kontinuerlig tillsyn av försäljning av tobak och folköl samt informationsspridning till butiksägare om gällande bestämmelser.

Det strukturerade samarbetet som finns mellan socialtjänst, förskola, skola, fritid och polis är avgörande för det förebyggande arbetet och inbegriper även de fristående skolorna.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicit et
 Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	0,5 %	3,6 %	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden förbättra möjligheten att få barnomsorg på obehövlig arbetstid.	2015-01-01	2015-12-31
Stadsdelsnämnderna ska öka den uppsökande verksamheten för att öka andelen barn inskrivna på förskolan.	2015-01-01	2015-12-31
Stadsdelsnämnderna ska göra en särskild informationssatsning kring kollo på andra språk än svenska	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Barn och unga på Norrmalm har jämlika uppväxtvillkor.

Förväntat resultat

Förskolorna, fältarbetet, den öppna fritidsverksamheten och socialtjänsten är av hög kvalitet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
En kartläggning genomförs för att klargöra vilka förskolor som har resurser, personella, pedagogiska, tekniska och praktiska, för att ta emot olika grupper barn med funktionsnedsättning.	2015-01-01	2015-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2 Utbildningen har hög kvalitet och elever får tid för lärande

Nämndens förskolor ska vara organiserade så att varje barn har förutsättningar till utveckling, lek och lärande. Förskolechef och förskollärare ska i sitt ledarskap säkerställa att verksamheten når uppställda mål och att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete i förskolan.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicit et
Andel enheter som genomför systematiskt barnsäkerhetsarbete	100 %	tas fram av nämnden	År
 Andel förskollärare av antal anställda	42 %	39 %	År
 Andel förskollärare med kompetens inom genuspedagogik/normkritik	Fastställs i T1	fastställs 2015	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel förskolor med mindre än 25 procent förskollärare	0 %	fastställs 2015	År
 Andel nöjda föräldrar	85 %	85 %	År
 Antal barn per grupp	16	16	År
 Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,9	4,9	År
 Personalens bedömning av "förskolans förmåga att stödja barns lärande och utveckling"	3,7	3,7	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samverkan med stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden utveckla uppföljningen av personal och bemanning i såväl kommunala som fristående förskolor	2015-01-01	2015-12-31
Kommunstyrelsen, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska tillsammans utreda vilka krav man kan ställa på kommunala och fristående förskolor för att öka andelen förskollärare	2015-01-01	2015-12-31
Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna ta fram en strategi för modersmål, språkutveckling och flerspråkig verksamhet i förskolan och skolan.	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Alla barn i förskolan har förutsättningar till utveckling, lek och lärande.

Förväntat resultat

Barnen i förskolan utvecklas, leker och lär.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Alla barn har lika möjligheter i förskolan och skolan

Nämndens förskolor ska ha pedagogiska miljöer och material som stödjer barns lärande, lek och utveckling. Barnen ska vara delaktiga i miljöernas utformning och de ska vara tydligt organiserade och tillgängliga för alla barn. De pedagogiska miljöerna och materialet ska vara estetiskt tilltalande, utmanande, väcka nyfikenhet och inspirera till utforskande. Utemiljön ska också ses som ett av förskolans pedagogiska rum. Alla förskolorna ska under 2015 fortsätta att vidareutveckla de pedagogiska miljöerna.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kulturnämnden ska i samverkan med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna genomföra en lässatsning	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Barnen på förskolan har lika möjligheter

Förväntat resultat

De pedagogiska miljöerna på förskolan stödjer barns lärande och utveckling.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Den pedagogiska miljön på förskolorna anpassas utifrån de behov barn med funktionsnedsättning har.	2015-01-01	2015-12-31
Medarbetare inom förskolan får adekvat handledning kring barn med funktionsnedsättningar.	2015-01-01	2015-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla

Socialtjänsten ska vara tillgänglig för invånarna och ses som en resurs dit personer kan vända sig om de är i behov av råd och stöd. Den som vänder sig till socialtjänsten får ett gott bemötande och en snabb och lättillgänglig service. Handläggningen ska vara rättssäker och den enskildes önskemål respekteras. Beviljade insatser ska hålla hög kvalitet och vara baserade på kunskapsbaserade metoder och ett resultatbaserat arbetssätt.

Barn och ungdomar

De senaste åren har ansvaret för barn och ungdomar som riskerar att fara illa skärpts och de nya bestämmelserna ställer högre krav på socialtjänsten. Mellan 2012 och 2013 ökade ärendemängden med 40 procent avseende såväl anmälningar som inledda utredningar, för att under 2014 ligga på samma nivå som under 2013. Förvaltningen gör bedömningen att ärendemängden kommer att ligga kvar på samma nivå. Detta ställer höga krav på förvaltningen. Under 2015 kommer att kunskapsbaserade metoder och arbetssätt att utvecklas för att möta dessa krav.

På förvaltningen pågår konkret arbete utifrån barnkonventionen, för att synliggöra barn och göra barn delaktiga. Barnets bästa ska vara avgörande vid beslut på individ- och gruppnivå. Nämnden erbjuder evidensbaserade öppenvårdsinsatser på hemmaplan till de barn och ungdomar som har behov av insatser. Nämnden erbjuder insatsen social insatsgrupp till ungdomar som riskerar att fastna i kriminalitet. Placerade barn och ungdomar, de flesta i familjehem, har hög prioritet.

Under 2015 tar socialnämnden över ansvaret från stadsdelsnämnderna för mottagandet av ensamkommande flyktningbarn i ankomstfasen, det vill säga från att de ankommer till staden till dess att de av Migrationsverket anvisas och flyttar till en kommun. Staden bedömer att förändringen medför ett mer effektivt mottagande som blir bättre för de ensamkommande barnen och ungdomarna.

Socialekreterarnas arbetsmiljö är en viktig faktor för att garantera kvalitet och rättssäkerhet i den sociala barn- och ungdomsvården. Nämnden erbjuder Norrmalms socialekreterare kompetensutveckling i form av en tvåårig utbildning, med start 2015, i syfte att höja kompetensen och minska personalomsättningen.

Vuxna i behov av stöd

Till förvaltningen kommer orosanmälningar om vuxna som kan behöva stöd. I många fall handlar det om personer som förvaltningen inte haft kontakt med tidigare. Förvaltningen bedriver ett uppsökande arbete för att informera och motivera den enskilde att ta emot stöd för att vid behov förändra sin situation.

Personer med långvarig funktionsnedsättning till följd av psykisk ohälsa ska ha tillgång till och kunna delta på så lika villkor som möjligt i samhällets gemenskap. Nämnden kan erbjuda insatser såsom boende med anpassat stöd, sysselsättning och boendestöd. Personligt ombud kan bistå den enskilde med att samordna kontakter och arbetar på uppdrag av den enskilde. Statliga medel (så kallade PRIO-medel) finns i syfte att uppmärksamma målgruppens särskilda behov.

Personer med missbruksproblem får stöd och hjälp för att komma ifrån sitt missbruk. Nämnden erbjuder öppenvård samt utvecklar barn- och familjeperspektivet. Den enskilde erbjuds genom landstingets samlokaliserade öppna mottagning en utredning som även omfattar ett medicinskt och psykiatriskt perspektiv, vilket ökar möjligheten att nå goda resultat.

Förvaltningen möter många personer som har samsjuklighet vilket innebär att man har två eller flera sjukdomstillstånd samtidigt. Det är vanligt vid psykisk sjukdom och missbruksproblem. Att utveckla och förbättra insatser för personer med samsjuklighet är prioriterat under 2015 och ska ske i fördjupad samverkan med landstinget.

En av de viktigaste förutsättningarna för att kunna skapa sig ett väl fungerande liv är att ha tillgång till en trygg och stadigvarande bostad. Genom intensifierat arbete gentemot personer som riskerar att bli vräkt eller är bostadslösa kommer en säkrad boendesituation förbättra behandlingsresultat och livssituation.

Indikator	Arsmål	KF:s årsmål	Periodicit et
 Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen (Utredningstyp BoU eller Vuxen) och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (inom IoF, BoU och Vuxna, 0-19 år)	87 %	84 %	Tertial
Andel enskilda som har fått stöd i enlighet med sitt beslut inom socialpsykiatri	80 %	tas fram av nämnden	År
 Andel insats/insatser avslutade enligt plan inom vuxna missbruk	50 %	fastställs 2015	Tertial
 Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som är nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd genomfördes	90 %	80 %	År
Andel ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar	95 %	tas fram av nämnden	År
Andel uppnådda delmål inom socialpsykiatri	50 %	tas fram av nämnden	År
 Andelen försökslägenheter som övergått till eget kontrakt relaterat till totala antalet försökslägenheter i nämnden	25 %	25 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samråd med socialnämnden, arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna utreda hur arbetet med sociala insatsgrupper för målgruppen 20-29 år ska organiseras och hur det långsiktigt ska finansieras.	2015-01-01	2015-12-31
Socialnämnden ska i samarbete med Arbetsförmedlingen och stadsdelsnämnderna ta fram förslag på åtgärder för att säkerställa att nyanlända ges lika rätt och tillgång till sociala insatser som andra.	2015-01-01	2015-12-31
Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna för att starta fler familjecentraler, med fokus på ytterstaden.	2015-01-01	2015-12-31
Socialnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna planera för utbyggnad av boenden för personer med psykisk funktionsnedsättning.	2015-01-01	2015-12-31
Stadsdelsnämnderna ska förstärka det sociala arbetet exempelvis genom att förbättra arbetsvillkoren för socialsekreterarna.	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Invånarna på Norrmalm lever ett självständigt liv

Förväntat resultat

Barn och unga får sina grundläggande behov tillgodosedda.

Personer med missbruksproblem lever ett liv utan missbruk av alkohol och droger.

Personer med funktionsnedsättning klarar sitt dagliga liv, har en hållbar boendesituation och en meningsfull sysselsättning och deltar på lika villkor i samhällets gemenskap.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5 Stockholm är en stad som håller ihop, med trygga och levande stadsdelar

Nämnden har sedan hösten 2014 en ny organisation och arbetsmodell för Norrmalms trygghets- och säkerhetsråd. Under 2015 kommer nämnden att införa nya samarbetsformer med Polisen och det kommande samarbetsavtalet med nya lokalområdespolisen.

Förvaltningen kommer också att göra en genomlysning av nämndens samlade trygghets- och säkerhetsarbete i syfte att hitta eventuella brister och förbättringsområden inför 2016 års arbete.

En utmaning är att skapa långsiktigt attraktiva, trygga, tillgängliga och hållbara parker i enlighet med översiktsplanens vision om Stockholm som en promenadstad med förtätad stadsbebyggelse. I *Den gröna promenadstaden*, som är ett tematiskt tillägg till översiktsplanen, presenteras en strategi för utveckling av Stockholms parker och natur. Under våren kommer nämnden att färdigställa och besluta den nya lokala parkplanen för Norrmalm och presentera den i form av en utställning om Norrmalms parker. Den nya parkplanen blir förvaltningens viktigaste verktyg vid planering, upprustning, restaurering samt skötsel av områdets parker och grönområden.

Under det kommande året ska nämndens fokus inom parkutvecklingen vara att förbättra och

förnya stadsdelsområdets lekmiljöer. Bland annat kommer nämnden att upphandla den omfattade lekplatsförnyelsen av Vanadislundens nedre lekplats och påbörja genomförandet. Övriga parkupprustningar omfattar bland annat ett programarbete för upprustning av Observatorielundens övre del.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	87 %	74 %	År
 Stockholmarnas nöjdhet med skötsel av park och grönområden	70 %	62 %	År
 Andel genomförda åtgärder inom ramen för RSA (Risk- och sårbarhetsanalys)	100 %	100 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna ta fram en stadsövergripande strategi för levande lokala centrum	2015-01-01	2015-12-31
Kommunstyrelsen ska under 2015 göra en översyn med inriktningen att delar av ansvaret för park, natur och gatuskötsel kan tillföras stadsdelsnämnderna. Parallellt ska en översyn göras av stadsdelsnämndernas ansvar och indelning med inriktning att stärka lokalt inflytande, effektiv förvaltning och rättsäkert bemötande av invånarna.	2015-01-01	2015-12-31
Trafiknämnden ska, i samråd med stadsdelsnämnderna, ta fram prioriterade förslag för hur de medel som reserverats för reinvesteringar ska användas.	2015-01-01	2015-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med intresserade stadsdelsnämnder studera förutsättningarna för att införa direktvalda stadsdelsnämnder.	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Den upplevda tryggheten bland boende och besökare är hög.

Förväntat resultat

Invånare och besökare upplever Norrmalm som tryggt och välkomnande.

Nämndmål:

Parker och grönområden är vackra, välskötta och välkomnande för alla.

Förväntat resultat

Det finns plats för både aktiviteter och avkoppling i vackra, välskötta och välkomnande parker. De gröna sambanden mellan parkerna inbjuder till promenader och cykelturer.

Kommentar

Parkerna på Norrmalm ska utvecklas till en gemensam resurs för allt fler invånare. Det ska finnas plats för lek, spontant spel och avkoppling i en välskött, vacker och välkomnande park.

Parkerna i innerstaden har många besökare och är viktiga vardagsmiljöer för Norrmalms invånare och besökare därför arbetar förvaltningen kontinuerligt med att utveckla parkerna samt att möta allmänhetens behov och önskemål. Ett steg i detta är att stärka medborgardialogen och sträva efter att fånga upp olika målgruppers synpunkter och idéer. Samtidigt måste förvaltningen ta hänsyn till parkernas kulturhistoriska och ekologiska värden.

I stadens budget för 2015 anslås 45 mnkr för reinvesteringar i stadens parker. Nämnden kommer att ansöka om reinvesteringsmedel med fokus på upprustning av lekmiljöer.

För att minska nedskräpningen och öka ansvaret för det offentliga rummet kommer arbetet mot nedskräpning att fortsätta bland annat genom en fortsatt satsning på större solcellsdrivna och självkomprimerande skräpkorgar. Förvaltningen kommer också att införa källsorterade papperskorgar på stadsdelsförvaltningens parklekar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Parkplan Norrmalm beslutas och ställs ut	2015-01-01	2015-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

Det är angeläget i planeringen av förändringar i stadsmiljön tidigt beakta nämndens behov. Förvaltningen deltar därför i stadsbyggnadskontorets, exploateringskontorets och trafikkontorets arbete med utveckling av bland annat Hagastaden och Cityområdet. För Hagastaden finns en förvaltningsövergripande referensgrupp, där representanter för alla nämndens verksamheter deltar och arbetar för att Hagastaden ska ha tillräckligt antal förskoleplatser, bostäder med särskild service och äldreboenden. I de planärenden som kommer på remiss till nämnden ska förvaltningen bevaka tillgänglighetsfrågorna i alla typer av boenden.

Förvaltningen har ett helhetsperspektiv över grönytor i och omkring Hagastaden, prioriterar vissa parkfunktioner i Hagastaden samt verkar för att stärka parker i närområdet. I projekt city har stadsdelsförvaltningen en viktig roll i att lyfta barnperspektivet och frågan om gröna mötesplatser.

Nämnden arbetar för ett tydligt barnperspektiv i planeringen, bland annat genom att efterfråga barnkonsekvensanalyser. Ur ett barnperspektiv är det också viktigt med tillgång till park-, lek- och idrottsmiljöer, inte minst i stadens utvecklingsområden.

Indikator	Arsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	2	tas fram av nämnden	År
Antal påbörjade bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	12	tas fram av nämnden	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnderna ska i samråd med bostadsbolagen och fastighetsnämnden inventera möjligheten att bygga om/omvandla befintliga byggnader till gruppboende eller serviceboende	2015-01-01	2015-01-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnderna ska redovisa hur arbetet med att tillgodose behovet av bostäder med särskilt stöd och service fortskrider. Arbetet ska redovisas till kommunstyrelsens genomförandegrupp	2015-01-01	2015-12-31
Stadsdelsnämnderna, fastighetsnämnden, exploaterings- samt stadsbyggnadsnämnden ska i samråd med varandra säkerställa att minst fem procent av lägenheterna i exploateringsprojekt med minst 100 bostäder avsätts till omsorgslägenheter	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Nämnden påverkar omfattning och inriktning på bostadsbyggandet.

Förväntat resultat

Fler bostäder byggs på Norrmalm och de nya invånarna har god tillgång och tillgänglighet till kommunal service och till parker och grönområden. Bostäder planeras för grupper med särskilda behov.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Vid planeringen av nybyggnation bevakar nämnden tillsammans med andra berörda nämnder att tillgängligheten beaktas. Detta sker i dialog med funktionshinderrådet.	2015-01-01	2017-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.7 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla

Nämnden bidrar till målet bland annat genom att utveckla parker och grönområden för att öka invånarnas och besökarnas tillgång till spontanidrott. Vidare erbjuder nämnden öppen fritidsverksamhet. Med syfte att få kunskap om vad barn och unga önskar för aktiviteter på sin fritid ska förvaltningen genomföra en kartläggning och göra Norrmalms ungdomsråd delaktiga i kartläggningen. Utifrån vad kartläggningen visar ska den öppna fritidsverksamheten utformas. Ett jämlikhets- och HBTQ-perspektiv ska finnas med i planeringen och genomförandet av de aktiviteter som erbjuds i den öppna fritidsverksamheten. Den öppna fritidsverksamhet ska ha aktiviteter som upplevs meningsfulla av flickor.

Ett utvecklingsområde för året är att skapa aktiviteter i parkerna som gör att de kan användas året om, ett annat är att skapa aktiviteter för både pojkar och flickor, kvinnor och män. Det är viktigt att nämnden utformar parker så att det ger förutsättningar för ett jämställt utnyttjande av det offentliga rummet.

I den tätbebyggda staden är närhet och tillgång till parker och grönområden en viktig resurs och kvalitet för stockholmarna. Förvaltningen bevakar att tillgodoser tillgången till park- och grönområden enligt riktlinjerna i *Den gröna promenadstaden* och att nämnden planerar grönkompensation vid exploatering av gröna ytor. Förvaltningen bidrar i projekteringsprocessen med kunskap och erfarenheter för att nämnden ska nå målet om bland annat driftekonomiskt effektiva, långsiktigt hållbara och attraktiva parker.

Under året kommer nämnden att förnya och bygga ut utegymmet i Vasaparken. Nämnden

utvecklar utegymmet i Vanadislunden i samband med lekplatsombyggnaden.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andelen ungdomar (10-17 år) som upplever att de har tillgång meningsfulla idrotts- och fritidsaktiviteter	Fastställs i T1	fastställs 2015	År

Nämndmål:

Barn och ungdomar erbjuds en öppen fritidsverksamhet som är utformad utifrån deras egna villkor och önskemål.

Förväntat resultat

Barn och ungdomar deltar i de aktiviteter som anordnas.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska utreda behovet av och möjligheten till en ny ungdomsgård inom Norrmalms stadsdelsområde.	2015-01-01	2015-12-31
Stadsdelsnämnden ska minst ha en öppen fritidsverksamhet för barn och unga med funktionsnedsättning.	2015-01-01	2015-12-31
Stadsdelsnämnden ska samarbeta med andra förvaltningar inom uppdraget fritid för alla.	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Boende och besökare är nöjda med fritids- och idrottsmöjligheterna i parkerna.

Förväntat resultat

Boende och besökare är nöjda med utbudet av aktiviteter och anläggningar i parkerna.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel invånare som anser att det finns goda möjligheter till spontanidrott i Stockholm, som t.ex. motionsspår, bollplaner och öppna parker.	70 %		År

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.8 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet

Trygghet

Upplevelsen av trygghet ska vara hög bland de äldre på Norrmalm. Nämnden kommer i de årliga kvalitetsuppföljningarna särskilt att följa upp verksamheternas bemanning och kontinuitet.

För att stärka tryggheten för äldre med stora omsorgsbehov kommer förvaltningen under året

att arbeta med riktade insatser för äldre med missbruksproblematik och psykisk funktionsnedsättning. Ett utvecklingsområde är arbetet med att skapa demensteam inom hemtjänsten. Vidare kommer förvaltningen att vidareutveckla multiprofessionella arbetssätt och samverkansformer med landstingets primärvård.

Social gemenskap och samvaro kan bryta isolering och oro och skapa trygghet för de äldre. Norrmalms stadsdelsnämnd erbjuder ett brett utbud av aktiviteter som erbjuds de äldre på träffpunkterna och som syftar till att främja hälsa och aktivt socialt liv. Senorgympa, kaféverksamhet och kulturaktiviteter är återkommande aktiviteter. Satsningar på generationsöverskridande möten fortsätter i form av ungdomsbesök på vård- och omsorgsboendena. Regelbundna bussutflykter kommer att anordnas för att hjälpa de äldre att behålla individuella intressen och få möjlighet till social gemenskap, bland annat ”matbussen” som kombinerar lunch med olika kulturella utflyktsmål. För att nå ut till de äldre som har svårt att ta sig ut och saknar sociala kontakter samarbetar stadsdelsnämnden med flera föreningar och frivilligorganisationer, exempelvis Äldrekontakt, som anordnar fikaträffar för ensamboende över 75 år.

Nämnden arbetar också med förebyggande insatser i hemmet, bland annat genom att informera om brand- och brottsförebyggande åtgärder och om möjligheterna att få syn- och hörselstöd eller andra hjälpinsatser i hemmet. Anhörigkonsulentens stöd- och hjälpinsatser till dem som vårdar anhöriga och närstående ska bidra till att det känns tryggt att bo kvar hemma.

Kvalitet

För att säkerställa att äldre får en vård och omsorg av god kvalitet kommer stadsdelsnämnden att följa upp verksamheterna på ett likvärdigt sätt oavsett regiform. För att fånga upp professionell kvalitet i det dagliga mötet mellan de äldre och personalen kommer stadsdelsnämnden även fortsättningsvis att arbeta med observationer i verksamheterna. Kvaliteten i det dagliga arbetet återspeglas även i de uppföljningar som görs på individnivå i form av intervjuer med de äldre och deras anhöriga. Tillsammans med de mer övergripande avtals- och verksamhetsuppföljningarna syftar dessa intervjuer till att ge en helhetsbild av kvaliteten inom äldreomsorgens verksamheter.

För att tillvarata den äldres individuella behov och intressen kommer vård- och omsorgsboendena fortsätta att arbeta med den äldres levnadsberättelse. ”Dokumentet om mig själv” beskriver den äldres egna intressen och vanor och syftar till att skapa förutsättningar för individanpassade aktiviteter. Inflytandet för de äldre ska även stärkas genom att de i större utsträckning är delaktiga i upprättandet av genomförandeplanen och får utökad ”egen tid” med kontaktpersonen. De äldre kommer att ges möjlighet att påverka innehållet i de beviljade insatserna.

Arbetsmodellen ”Äldres behov i centrum” (ÄBIC) kommer att införas när kommunfullmäktige fattat beslut i frågan. Modellen ska ge biståndshandläggarna verktyg att beskriva de äldres individuella behov på ett mer likvärdigt sätt och för att skapa delaktighet i utredningsarbetet. Socialstyrelsens nya riktlinjer som införs under år 2015 kommer också att tydliggöra vilken hjälp den äldre har rätt till på sitt vård- och omsorgsboende. Stadsdelsnämnden kommer även arbeta med att införa könsuppdelad statistik för att nå det övergripande målet om en likvärdig äldreomsorg utifrån individuella behov.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicit et
 Andel personer som får en daglig utevistelse - vård och omsorgsboende	Fastställs i T1	fastställs 2015	År
 Andelen nöjda omsorgstagare - biståndsbedömd dagverksamhet (äldreomsorg)	95 %	95 %	År
 Andelen nöjda omsorgstagare - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	85 %	85 %	År
 Andelen nöjda omsorgstagare - vård- och omsorgsboende (äldreomsorg)	85 %	85 %	År
 Kontinuitet i omsorgen - hemtjänst i ordinärt boende	7	fastställs 2015	År
 Måltiden är en trevlig stund på dagen - Vård och omsorgsboende (äldreomsorg)	77 %	77 %	År
 Omsorgstagarnas upplevelse av hur de kan påverka hur hjälpen utförs - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	77 %	77 %	År
 Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	86 %	86 %	År
 Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - vård och omsorgsboende (äldreomsorg)	90 %	90 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska, i samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna, utveckla principer och metoder för uppföljning och styrning inom äldreomsorgen	2015-01-01	2015-12-31
Stadsdelsnämnderna och äldrenämnden ska i samverkan ta fram ett system som ger en samlad bild av äldres synpunkter på äldreomsorgen i hela staden	2015-01-01	2015-12-31
Stadsdelsnämnderna ska delta i stadens utredning av arbetstidsförläggning och heltidsnorm för grupper med särskilt utsatta arbetsvillkor	2015-01-01	2015-12-31
Stadsdelsnämnderna ska i samverkan med äldrenämnden och kommunstyrelsen utreda om riktlinjerna är underfinansierade samt behov av justering med hänsyn till boendelöftet 85+	2015-01-01	2015-12-31
Stadsdelsnämnderna ska införa könsuppdelad statistik i verksamheten	2015-01-01	2015-12-31
Stadsdelsnämnderna ska se till att alla äldre kan välja kommunal hemtjänst och kommunal utförare av trygghetslarm	2015-01-01	2015-12-31
Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med äldrenämnden ta fram en tydlig rättighet till utevister i vård- och omsorgsboende	2015-01-01	2015-12-31
Stadsdelsnämnderna ska utöka arbetet och registrerandet i Senior alert och svenska palliativregistret för att gynna verksamhetsutvecklingen inom äldreomsorgen	2015-01-01	2015-12-31
Äldrenämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen se över den långsiktiga kvalitetsuppföljningen och behovet att återinföra äldreomsorgsinspektörer respektive tillsynspersoner över social omsorg. Utredningen samordnas med kommunstyrelsens uppföljning av den fördjupade	2015-01-01	2015-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
kvalitetsuppföljningen.		
Äldrenämnden ska initiera en utvärdering av valfrihetssystemet och ersättningssystemet inom hemtjänsten för att skapa en mer hållbar organisation och öka inflytandet för de äldre och de anställda, i samverkan med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Upplevelsen av trygghet är hög bland de äldre på Norrmalm

Förväntat resultat

Äldre känner sig trygga i sitt boende och med den dagliga hjälpen som ges inom äldreomsorgens verksamheter.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla äldre erbjuds dagsutflykter och aktiviteter på de öppna träffpunkterna	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Äldre får en individuellt anpassad vård och omsorg av god kvalitet

Förväntat resultat

De äldre är nöjda och känner att de kan påverka hur hjälpen utförs. Kvinnor och män har likvärdig omsorg utifrån individuella behov.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Äldre är med och bestämmer i frågor som rör honom eller henne i upprättandet av genomförandeplanen och innehållet i de beslutade insatserna.	2015-01-01	2015-12-31

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål bland annat genom att nämndens verksamheter ska vara klimatsmarta och bidra till en hållbar livsmiljö. Vidare bidrar stadsdelsområdets parker till ren luft och vatten i staden. Under de närmaste åren kommer nämndens arbete med ekosystemtjänster i parkerna att förstärkas på olika sätt.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Stockholm är klimatneutralt

Nämnden arbetar för att minska den negativa miljöpåverkan från de egna verksamheterna. Som grund för det interna miljöarbetet ligger nämndens miljöhandlingsplan som konkretiserar Stockholms stads miljöprogram utifrån nämndens ansvarsområden. Som stöd i verksamheternas miljöarbete erbjuds miljöutbildning.

Alla verksamheter ska verka för att minska elanvändningen och öka återvinningen.

De kommunala förskolorna på Norrmalm arbetar medvetet för att på olika sätt bidra till en hållbar livsmiljö. Ett flertal förskolor är Grön Flagg-certifierade. Grön Flagg är både ett verktyg och en certifiering som ger barn kunskap om hållbar utveckling på ett roligt och engagerande sätt.

Indikator	Arsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel av stadens verksamheter som sorterar ut matavfall för biologisk behandling	32 %	fastställs 2015	År
 Andel elbilar	100 %	10 %	År
 Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	Tertial
Andel miljöbränslen i stadens etanol- och biogasfordon	100 %	tas fram av nämnd/styrelse	Halvår
 Elanvändning per kvadratmeter	56 kwh/kvm	32 kWh	År

Nämndmål:

Verksamheterna är miljösmarta och bidrar till en hållbar livsmiljö

Förväntat resultat

Norrmalms verksamheter är klimatneutrala och stadsmiljön är hållbar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Enheterna ska arbeta enligt miljöhandlingsplanen och följa upp arbetet i tertialrapporterna.	2015-01-01	2015-12-31
Förvaltningen ordnar en föreläsning om hur man kan arbeta för att sänka elförbrukningen i verksamheterna.	2015-01-01	2015-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Transporter i Stockholm är hållbara

Nämnden har en resepolicy som syftar till att resor som görs inom eller i anslutning till nämndens verksamheter ska göras på ett så miljövänligt sätt som möjligt. För att säkerställa att alla anställda känner till policyns innehåll kommer förvaltningen att aktualisera denna genom information i chefsbrev och på intranätet.

Nämndmål:

Transporter inom nämndens verksamheter är hållbara

Förväntat resultat

Nämndens transporter sker med miljövänliga fordon enligt nämndens resepolicy.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningens resepolicy för miljövänliga resor "Riktlinjer för fordon och resor i tjänsten" ska aktualiseras och antas av stadsdelsnämnden.	2015-01-01	2015-06-16

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholm har ren luft och rent vatten

I parker och grönområden produceras en rad ekosystemtjänster som staden och människan är beroende av eftersom de renar luft och vatten, minskar buller och får oss att må bättre. Ekosystemtjänster upprätthåller funktioner i naturen och ger tjänster som är direkt eller indirekt viktiga för människan och samhället. Det är tjänster och produkter som människan får utan kostnad av naturen. Förvaltningen vill synliggöra och förstärka dessa kvaliteter i nämndens parker och grönområden, till exempel genom att informera om och erbjuda norrmalmsborna möjligheter till stadsodling på utvalda platser i stadsdelsområdet. Under året ska förvaltningen också genomföra en fallstudie som ska ge exempel på hur man på ett smart och bra sätt kan förstärka arbetet med ekosystemtjänster i befintliga parkmiljöer i Stockholms innerstad.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel dubbdäck	0 %	tas fram av nämnden/s tyrelsen	År

Nämndmål:

Parker och grönområden bidrar till ren luft och rent vatten.

Förväntat resultat

Norrmalmsborna har kunskap om ekosystemtjänsternas betydelse för ren luft och vatten i staden. Resiliensen (=ekosystemets förmåga till återhämtning) i parker och grönområden är hög.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Det är enkelt att välja en miljövänlig livsstil

Ekologisk mat är det naturliga valet i så stor utsträckning som möjligt och barn ska ha en giftfri vardag. I nämndens verksamheter där barn och unga vistas kommer förvaltningen under 2015 att genomföra en kartläggning för att identifiera om det finns miljögifter eller skadliga kemikalier. Utifrån kartläggningens resultat ska förvaltningen inleda ett arbete för att minska ftalater och andra miljögifter i nämndens verksamheter.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel ekologiska livsmedel i stadens egna verksamheter	26 %	25 %	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram kriterier för att undvika barns exponering för skadliga kemikalier på stadens förskolor inom ramen för kemikalieplanen	2015-01-01	2015-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Konsumentrådgivningen ska ges ett uppdrag kring konsumentinformation om etisk och miljömässig konsumtion.	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Nämnden ger invånarna förutsättningar att välja en miljövänlig livsstil.

Förväntat resultat

Miljögifter i nämndens verksamheter, där barn och unga vistas är kartlagda. Andelen ekologiska livsmedel i verksamheterna har ökat.

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges inriktningsmål genom att ha en budget i balans, effektiva verksamheter och genom att arbeta för att fler personer ska klara sin egen försörjning och leva ett självständigt liv, med särskilt fokus på arbetslösa ungdomar.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2 Företag väljer att etablera sig i Stockholm

Nämndens verksamheter håller en hög kvalitet och stadsdelsområdets parker skapar en attraktiv stadsmiljö, med möjligheter till både aktivitet och rekreation. Detta bidrar till en stad där många vill bo och det är lätt för företag att attrahera arbetskraft. Nämnden har också en fortlöpande dialog med de företag som bedriver verksamhet som på olika sätt berör Norrmalms invånare, brukare och medarbetare.

Nämndmål:

Nämnden medverkar till att företag vill etablera sig i Stockholm

Förväntat resultat

Den kommunala servicen och parkerna på Norrmalm håller hög kvalitet så att det är attraktivt för arbetskraft att flytta till och bo kvar i Stockholm.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

Förvaltningen bedriver socialt arbete i syfte att den enskilde ska klara sin egen försörjning och kunna leva ett självständigt liv. Det innebär att den som söker ekonomiskt bistånd får stöd att öka sin möjlighet till att bli självförsörjande. Ur ett barnperspektiv är det viktigt att föräldrarna intar rollen som familjeförsörjare.

För att ge barn i familjer med behov av ekonomiskt bistånd samma möjligheter som andra barn i skolan, ska nämnden tillgodose barns tillgång till IT genom bredband och dator. Vidare ska nämnden specifikt stödja föräldrar med behov av ekonomiskt bistånd för att så fort som möjligt bli självförsörjande och vara en del av arbetsmarknaden. Innan beslut fattas ska

förvaltningen överväga och dokumentera konsekvenserna för varje enskilt barn. Nämnden ska särskilt uppmärksamma ensamstående föräldrars behov av insatser.

Personer som söker ekonomiskt bistånd får stöd för att öka möjligheten att bli självförsörjande. Förvaltningen använder ett stadsgemensamt bedömningsinstrument både vid nybesök och vid långvarigt behov av ekonomiskt bistånd. Den enskilde individen är delaktig och beskriver själv sina problem och hjälpbehov i möjligaste mån. Förvaltningen hänvisar omgående alla som erhåller ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet och som är arbetsföra till Jobbtorg Stockholm. Förvaltningen beaktar också barnperspektivet genom att konsekvenser för varje enskilt barn ska övervägas och dokumenteras innan förvaltningen fattar beslut.

För personer med beroende- och eller socialmedicinsk problematik som står långt från den reguljära arbetsmarknaden ska samarbetet och samordningen av insatser med andra berörda parter fortsätta som hittills. Förvaltningen ska erbjuda tidsbegränsade anställningar i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen. Samverkansparterna är i huvudsak Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen-rehab, Jobbtorg Resurs och andra enheter inom berörda förvaltningar.

Budget- och skuldrådgivarna är enkla att nå och erbjuder öppen rådgivning varje vecka vilket medför att den som är i behov av rådgivning snabbt får kontakt utan väntetid.

Arbetslösa ungdomar är en prioriterad grupp och förvaltningen arbetar särskilt med att stödja och motivera ungdomar. Dessutom erbjuds feriearbeten till ungdomar i åldrarna 16-19 år. Nämnden satsar på att öka antalet ungdomar som skall få feriearbete. Feriearbetet bör även kunna utföras under större helger som jul och påsk. Genom feriejobb ger nämnden ungdomar möjlighet att komma in på arbetsmarknaden och få yrkeserfarenhet av nämndens verksamhetsområden.

Indikator	Arsmål	KF:s årsmål	Periodicit et
 Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar	40 st	500 st	Tertial
 Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	100 st	5100 st	År
 Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,4 %	2,0 %	Tertial
 Andel vuxna som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,3 %	1,2 %	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Arbetsmarknadsnämnden ska ansvara för att i samverkan med stadens nämnder och bolag genomföra ett utvecklingsarbete med syfte att stadens praktikplatser ska anpassas till de behov som finns hos jobbtorgens aspiranter. Stadens nämnder och bolag ska medverka i denna samverkan och i arbetet med att bereda aspiranterna praktiktillfällen	2015-01-01	2015-12-31
Arbetsmarknadsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna kartlägga behovet av lokala jobbtorg ung och påbörja uppstart av två verksamheter	2015-01-01	2015-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden och stadsdelsnämnderna ska samverka i syfte att främja samordning, utveckling och en effektiv uppföljning av stadens arbetsmarknadsåtgärder. Arbetsmarknadsnämnden ska vara sammankallande för denna samverkan	2015-01-01	2015-12-31
Stadsdelsnämnderna ska möjliggöra tidsbestämda anställningar, yrkesintroduktionsanställningar och lärlingsanställningar inom sina verksamheter.	2015-01-01	2015-12-31
Stadsdelsnämnderna, äldre- och arbetsmarknadsnämnden ska göra det möjligt för elever på omsorgsprogrammet och omsorgsskolan att få feriejobb i stadens äldreomsorg.	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Invånarna klarar sin egen försörjning

Förväntat resultat

Invånarna lever ett självständigt liv och klarar sin egen försörjning.
Antal hushåll i behov av försörjningsstöd minskar.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom en budget i balans och effektiva verksamheter.

Alla nämndens verksamheter strävar efter att öka kvaliteten, effektiviteten och arbetsglädjen. Varje medarbetare har ett ansvar för att vara en del i detta och bidra till att verksamheten utvecklas resurseffektivt och kvalitativt.

Under året kommer förvaltningen att utveckla arbetet med mål- och resultatstyrning. Förvaltningen ska utveckla planerings- och uppföljningsprocessen för nämndens verksamheter och fokusera på analys av resultaten, för att ge förutsättningar för effektiva verksamheter med hög kvalitet.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Administrationens andel av de totala kostnaderna	3,6 %	minska	År
Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen	1 st	tas fram av nämnden	År
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens prognossäkerhet T2	+/-1 %	+/- 1 %	År

Nämndmål:

Nämndens verksamheter ryms inom fastställd budget.

Förväntat resultat

Nämnden har en budget i balans.

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är kostnadseffektiva

Förväntat resultat

Invånarna får bästa möjliga kvalitet och varje skattekrona används resurseffektivt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
ILS-gruppen ska arrangera analysseminarium för förvaltningens chefer.	2015-02-01	2015-10-30

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Driftbudget per verksamhetsområde

I budget 2015 avseende kostnader och intäkter ingår omslutningsförändringar om sammanlagt 120,3 mnkr.

Verksamhetsområde (mnkr)	Budget 2015 kostnader	Budget 2015 intäkter	Budget 2015 netto	Prognos oktober 2014 (netto)	Bokslut 2013 (netto)
Nämnd- och förvaltningsadministration	31,5	0,8	30,7	26,3	24,9
Förskola	274,6	20,4	254,2	248,1	234,1
Barn, kultur och fritid	17,1	1,8	15,3	10,9	8,7
Äldreomsorg	536,8	84,9	451,9	445,3	414,7
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	179,9	5,7	174,2	175,5	166,3
Individ- och familjeomsorg	81,9	16,1	65,8	66,0	66,4
- Varav socialpsykiatri	35,8	12,6	23,2	22,9	23,4
Stadsmiljö	39,8	24,1	15,7	17,6	15,1
Avskrivningar	4,8	0,0	4,8	5,3	4,9
Internräntor	1,3	0,0	1,3	1,3	1,3
Ekonomiskt bistånd	25,4	0,5	24,9	25,6	26,8
- Varav handläggning	7,2	0,0	7,2	6,8	6,5
Arbetsmarknadsåtgärder	3,7	0,6	3,1	2,7	2,4
Totalt	1 196,8	154,9	1 041,9	1 024,6	965,4

Nämnd- och förvaltningsadministration

Verksamhetsområde (mnkr)	Budget 2015 (netto)	Budget 2014 (netto)	Differens
Nämnd- och förvaltningsadministration	30,7	29,7	1,0

Budgeten för nämnd- och förvaltningsadministration uppgår till 30,7 mnkr, vilket motsvarar 2,9 procent av nämndens totala anslag. Det är i samma nivå som 2014.

Förskola

Verksamhetsområde (mnkr)	Budget 2015 (netto)	Budget 2014 (netto)	Differens
Förskola	254,2	244,1	10,1
Varav barn i behov av särskilt stöd	14,6	13,6	1,0

Förskoleverksamheten får en schablon per inskrivet barn. Schablonen har höjts med 2,2 procent och förskolepengen utgör 80 procent av schablonen. Förändringen av anslaget beror på ökat barnantal under 2014, höjd schablonersättning och utökat anslag om 1,0 mnkr för barn i behov av särskilt stöd.

Nämnden har en preliminär budget för förskoleverksamheten som bygger på antalet barn som var inskrivna i mars 2014, vilket var 2 012 barn. Under 2015 förväntas barnantalet minska till en genomsnittlig inskrivning om 1 900 barn. Slutlig budgettram kommer att tilldelas nämnden efter faktiskt barnantal under året.

Hyrorna beräknas till 47,1 mnkr. Det är en ökning med 1,3 mnkr och beror på hyreshöjningar. Ersättningsnivåerna till de pedagogiska verksamheterna redovisas i bilaga 4.

Barn, kultur och fritid

Verksamhetsområde (mnkr)	Budget 2015 (netto)	Budget 2014 (netto)	Differens
Barn, kultur och fritid	15,3	15,3	0,0

I årets budget har 4,5 mnkr överförts till verksamhet för stöd och service till personer med funktionsnedsättning, till barn och ungdom har 1,2 mnkr överförts och 0,5 mnkr till arbetsmarknadsåtgärder avseende utökning av antalet feriejobb. I anslaget finns budgeterade medel för:

- fält- och preventionsarbete
- öppen förskola
- fritidsgård
- ungdomsråd
- parklekar

- fritidsverksamhet för barn och ungdomar med funktionsnedsättning
- sommarkoloniverksamhet
- kulturaktiviteter
- kultursekreterare
- konsumentvägledning

Äldreomsorg

Verksamhetsområde (mnkr)	Budget 2015 (netto)	Budget 2014 (netto)	Differens
Äldreomsorg	451,9	443,8	8,1

Ökningen av budgetramen beror främst på ersättning för prisökningar.

Nya priser

Ersättningen för hemtjänst i ordinärt boende har räknats upp med 4 procent jämfört med 2014. För vård- och omsorgboenden har ersättningen ökat med 2,1 procent jämfört med 2014, vilket baseras på förändringen mellan Omsorgsprisindex 2014 och 2013. Lokalschablonen räknas upp med differensen i konsumentprisindex mellan juli 2013 och juli 2014. Det innebär att lokalschablonen är oförändrad.

Till utförare i enskild regi är ersättningen ytterligare 2,5 procent för att kompensera för att kommunala utförare har rätt att lyfta moms på köpta varor och tjänster, vilket inte enskilda utförare har.

Korttidsvård, profilboenden, profildagverksamhet och servicehus ingår inte i valfrihetssystemet och för dessa boendeformer beslutas ersättningsnivåerna av stadsdelsnämnden. Ersättningsnivåerna för servicehus föreslås likt ersättningen för hemtjänst att öka med 4 procent. Nivån på grundersättningen, servicehusets bottenplatta, föreslås till 11 500 kr/månad. Bottenplattan finansierar kostnader för gemensamma funktioner inom servicehuset bland annat gemensamma lokaler, sjuksköterskor, sjukgymnast och träfflokalens aktiviteter. Priset för profilboende föreslås till 2 069 kr/dygn och priset för växelvårdsplatser till 2 170 kr/dygn. Profildagverksamhetens priser föreslås till 490 kr/dag. Ersättningsnivåerna redovisas i bilaga 4.

Budgeterade volymer

För året budgeteras köp av cirka 335 000 hemtjänsttimmar i ordinärt boende. För vård- och omsorgsboende budgeteras cirka 152 000 vård dygn vilket motsvarar 416 personer per månad.

Lokaler

För lokalhyror och lokalunderhåll budgeteras netto 7,3 mnkr för 2015. Detta är en minskning med 3,7 mnkr i jämförelse med 2014. Sänkningen beror på lokaleffektiviseringar.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamhetsområde (mnkr)	Budget 2015 (netto)	Budget 2014 (netto)	Differens
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning			
Vuxna	155,9	146,9	9,0
Barn	18,3	14,4	3,9

Budgeten har beräknats efter prestationsmätningen hösten 2014 och kommer justeras efter två avläsningstillfällen under året. Budgetramen grundar sig på schablon per beslutad omsorgsnivå för varje brukare av boende, boendestöd och/eller daglig verksamhet. Ramen innehåller även ett fast anslag för insatser främst enligt socialtjänstlagen.

Ökningen av budgetramen beror på ökning av det fasta anslaget på 1 mnkr samt på ett ökat antal omsorgstagare. För barn och vuxenboende är schablon och peng i omsorgsnivåerna höjda med 3,1 procent och för daglig verksamhet och korttidshem med 4,6 procent. Ersättningsnivåerna redovisas i bilaga 4.

Totalt har 4,5 mnkr tillförts från verksamhet för barn, kultur och fritid, år 2014 tillfördes 5 mnkr från andra verksamhetsområden. Verksamheten har under flera år redovisat underskott. En handlingsplan för att sänka kostnaderna finns och uppföljning av planen sker varje vecka.

Individ- och familjeomsorg (inklusive socialpsykiatri)

Verksamhetsområde (mnkr)	Budget 2015 (netto)	Budget 2014 (netto)	Differens
Individ- och familjeomsorg			
Barn och ungdom	29,3	27,9	1,4
Vuxna	12,6	12,6	0,0
Socialpsykiatri	23,2	22,7	0,5
Budget- och skuldrådgivning	0,7	0,6	0,1

Totalt har 1,2 mnkr tillförts från verksamhet för barn, kultur och fritid och avser budget för ungdomsmottagningen. Ersättningsnivåerna inom socialpsykiatri har ökat med 3 procent. Ersättningsnivåer till utförare redovisas i bilaga 4.

Stadsmiljö- och parkmiljöverksamhet

Verksamhetsområde (mnkr)	Budget 2015 (netto)	Budget 2014 (netto)	Differens
Stadsmiljö	15,5	16,4	-0,9
Folköl- och tobakstillsyn	0,2	0,2	0,0
Avskrivningar	4,8	4,4	0,4
Internräntor	1,3	1,2	0,1

Parkmiljöavdelningen norra innerstaden är en gemensam organisation för Norrmalm, Kungsholmen och Östermalm. Budget för parkmiljö ligger kvar på respektive nämnd och återfinns som omslutningsförändring i budgettabellen. Tabellen ovan avser endast Norrmalms SDN.

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder

Verksamhetsområde (mnkr)	Budget 2015 (netto)	Budget 2014 (netto)	Differens
Ekonomiskt bistånd	24,9	26,4	-1,5
- Varav handläggning	7,2	7,1	0,1
Arbetsmarknadsåtgärder	3,1	2,9	0,2

Sedan 2007 drivs innerstadsnämndernas gemensamma försörjningsstödsenhet, som handlägger ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder, av Östermalms stadsdelsnämnd. Budgeten baseras på ett genomsnittligt medelbidrag på 8 370 kr och 176 hushåll per månad. I september 2014 fick 189 hushåll bidrag. I det ekonomiska biståndet ska kostnader för SL-kort ingå från och med 2015.

I budgeten för arbetsmarknadsåtgärder har nämnden tilldelats ett utökat anslag för feriearbeten för ungdomar. Nämnden har även fått utökat anslag för att underlätta inträdet till arbetsmarknaden genom att tillhandahålla tidsbegränsade anställningar till de som uppbär försörjningsstöd på grund av arbetslöshet. Utöver ovanstående utökningar så har 0,5 mnkr tillförts från verksamhet för barn, kultur och fritid och avser utökad budget för feriejobb. Totalt anslag för feriejobb är 1 mnkr och motsvarar arbete för cirka 100 ungdomar.

Investeringar

Parkinvesteringar

Stadsdelsnämnden har i budget 2015 tilldelats 7,7 mnkr för investeringar i parker och grönområden. Dessa medel fördelas på följande objekt:

Investeringsbudget (mnkr)	Budget 2015
---------------------------	-------------

Investeringsbudget (mnkr)	Budget 2015	
Vanadislundens nedre lekpark	5,5	Upphandling av entreprenör samt anläggningsarbeten.
Observatorielunden	0,5	Program för upprustning av Observatorielundens övre del.
Parkplan	0,1	Arbetet med att ta fram en ny parkplan för Norrmalms SDN slutförs.
Vasaparken	0,6	Nytt utegym och förnyelse av lekutrustning.
Småparker	1,0	Förnyelse av parkutrustning och planteringar.
Totalt	7,7	

Maskiner och inventarier

Nämnden har tilldelats en budget för investeringar av maskiner och inventarier om 2,7 mnkr. En investering är, enligt stadens anvisningar, en anskaffning av en anläggningstillgång med ett värde över ett basbelopp och ett bestående värde i tre år eller mera. Driftbudgeten belastas sedan, i sedvanlig ordning som vid alla investeringar, med kapitalkostnader under anläggningstillgångens beräknade livslängd.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Inte aktuellt för Norrmalms stadsdelsnämnd.

Resultatenheter

Resultatenheter ska föra över hela sitt resultat, både över- och underskott, till följande år. Överföringen får som mest motsvara 5 procent av bruttobudgeten innevarande år och det samlade värdet av överförda överskott får maximalt motsvara 10 procent av bruttobudgeten. En förutsättning är att resultatenheten har uppfyllt sina åtaganden. Överskott får ackumuleras och föras över under flera år. Underskott ska täckas senast under nästkommande år, annars ska nämnden upplösa resultatenheten i samband med bokslutet.

Följande enheter föreslås vara resultatenheter år 2015:

Mitt i City förskolor
Karlbergs förskolor
Johannes förskolor
Matteus förskolor
Vasaparkens förskolor
Odenplans förskolor

Fält- och fritidsenheten
Socialpsykiatri utförare

Ersättningsnivåerna till alla enheter följer fullmäktiges beslutade pengnivåer, beloppen framgår av bilaga 4.

Betydande projekt som inte är investeringar

Inte aktuellt för Norrmalms stadsdelsnämnd.

Budgetjusteringar

Ansökan om budgetjustering - investeringar

Stadsdelsnämnden ansöker om investeringsmedel från central medelsreserv 4 för oförutsedda investeringar om totalt 2,8 mnkr för tillgänglighetshöjande åtgärder, i enlighet med ”Anvisningar för nämndernas arbete med verksamhetsplan 2015”.

Åtgärderna omfattar tillgänglighetshöjande åtgärder om 0,4 mnkr som avser åtgärder mot lätt avhjälpna hinder på gångtytor i Spökparken samt 2,4 mnkr som avser angelägna tillgänglighetsanpassningar i olika lekplatser i stadsdelsområdet, bland annat i Vanadislunden.

Samtliga investeringsåtgärder kan utföras under året, de är angelägna och har ej kunnat inrymmas inom nämndens ordinarie budget för 2015, eller i nämndens flerårsplanering.

Ansökan om budgetjustering för ökade avskrivningskostnader

Nämnden ansöker om budgetjustering om 6,8 mnkr för ökade kostnader på grund av komponentavskrivningar i stadsmiljöverksamheten. Under 2014 infördes nya regler för avskrivningar. Detta har medfört att kostnaderna för avskrivningarna inom stadsmiljöverksamheten ökat på grund av att avskrivningstiderna kortas ned.

Omslutningsförändringar

I den tilldelade budgetramen ingår endast kostnader och intäkter för nämndens egen verksamhet. Utöver dessa har nämnden kostnader och intäkter för andrahandsuthyrning av lägenheter inom äldreomsorg och funktionsnedsättning samt ökade kostnader och intäkter för verksamhet som säljs till andra förvaltningar och externa parter. Omslutningsförändringar redovisas om sammanlagt 120,3 mnkr.

Omslutningsförändring (mnkr)	Kostnader	Intäkter
Nämnd- och förvaltningsadministration	0,8	-0,8
Förskoleverksamhet	1,1	-1,1
Barn, kultur och fritid	1,8	-1,8
Äldreomsorg	72,0	-72,0
Funktionsnedsättning	5,7	-5,7
Individ- och familjeomsorg	14,8	-14,8
Varav socialpsykiatri	12,6	-12,6
Stadsmiljöverksamhet	24,1	-24,1
Summa	120,3	-120,3

Medel för lokaländamål

Kommunstyrelsen beviljar bidrag för förskolelokaler med 60 procent av den hyreskostnad som överstiger 2 199 kr per kvm. Totalt beräknas nämnden erhålla 1,4 mnkr i bidrag för höga hyror i samband med tertialrapport 2, 2015.

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges inriktningsmål genom att arbeta för att nämndens verksamheter ska vara fria från diskriminering. Nämnden ska vara en bra arbetsgivare och ett genus- och jämlikhetsperspektiv ska genomsyra personalpolitiken.

Nämnden ska stärka barns och ungas inflytande, bland annat genom att se över och stärka ungdomsrådets delaktighet i den politiska processen.

Nämnden arbetar också för att erbjuda bästa möjliga stöd till personer som utsatts för våld i nära relationer. Nämnden ska erbjuda barn som upplevt våld mot närstående eget stöd utifrån barnets behov.

Den offentliga miljön och nämndens verksamheter ska vara tillgängliga för alla, därför genomför nämnden under året bland annat tillgänglighetshöjande åtgärder i parker och grönområden.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är fritt från diskriminering

Alla verksamheter ska arbeta utifrån nämndens jämställdhets- och mångfaldsplan. Den innebär bland annat att nämnden inom ramen för sin verksamhet ska arbeta för att främja jämställdhet samt lika rättigheter och möjligheter i arbetslivet oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Under året intensifieras arbetet mot diskriminering genom samverkan med rådet för mänskliga rättigheter. Nämnden ska också ta fram en ny jämställdhets- och mångfaldsplan som börjar gälla 2016.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Nämnden ska samverka med rådet för mänskliga rättigheter för att stärka arbetet mot diskriminering och motverka en etnisk- och könssegregerad verksamhet	2015-01-01	2015-12-31
Stadsdelsnämndens verksamhet ska jämställdhetsintegreras i syfte att synliggöra effekten av nämndens beslut och resursfördelning beroende på kön	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är fria från diskriminering.

Förväntat resultat

Invånare och medarbetare upplever att nämndens verksamheter är fria från diskriminering.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

Nämnden bidrar till att uppnå kommunfullmäktiges mål genom att vara en modern och bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor där tydliga och kommunikativa ledare bidrar till att medarbetarna är aktiva och delaktiga.

Chefer ska säkerställa en långsiktig personal- och kompetensförsörjning, se bilagan "Bemannings- och kompetensutvecklingsplan 2015". Prioriterat är att erbjuda heltidsanställning till ofrivilligt deltidsanställda. När öppna förskolan och parklekarna går över i egen regi ger det bättre förutsättningar för medarbetare inom den öppna fritidsverksamheten att erbjudas en högre anställningsgrad. Enhetschefstjänsten kommer att utökas från en halvtidstjänst till en heltidstjänst, vilket kommer att underlätta en helhetssyn på barn och ungas fritid.

En fortsatt utmaning är rekryteringsbehovet av förskollärare, sjuksköterskor, socialsekreterare och biståndshandläggare. Förvaltningen tillämpar kompetensbaserad rekrytering med väl genomarbetade kravspecifikationer som ligger till grund för rekryteringsbeslut och som kan ge ökad mångfald i organisationen.

Nämndens personalpolitik ska genom ett ökat genus- och jämlikhetsperspektiv leda till att alla medarbetare har samma möjligheter och behandlas likvärdigt i fråga om arbetsförhållanden och anställningsvillkor. Ett ökat genus- och jämlikhetsperspektiv i personalpolitiken kan bidra till ökad mångfald, ökad måluppfyllelse i verksamheten och ökad effektivitet. En utbildningsinsats om jämställdhet och mångfald anordnas för chefer, arbetsledare och samordnare. Förvaltningen deltar i Nyckeltalsinstitutets årliga mätning, JÄMIX, som mäter nio aspekter av jämställdhet i organisationen.

Arbetet med att sänka sjukfrånvaron fortsätter. I nämndens strategi för att sänka sjukfrånvaron prioriteras det systematiska arbetsmiljöarbetet och arbetet med arbetslivsinriktad rehabilitering och att tidigt fånga upp medarbetares signaler om ohälsa. Förvaltningen har ett friskvårdsarbete med friskvårdsförmåner och hälsocoach på varje arbetsplats. En viktig faktor i det hälsofrämjande arbetet är att analysera vad som är friskfaktorer. Alla enheter kommer att få i uppdrag att på ett APT-möte diskutera och analysera vad som är friskfaktorer och hur dessa kan stödjas. För att vara en bra arbetsgivare med moderna och bra arbetsvillkor genomförs en översyn av flexitidsavtalet för administrativ personal.

Under året ska nämnden utveckla och ytterligare kvalitetssäkra det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex	82	82	År
 Andel medarbetare med ofrivillig deltid som erbjuds heltid	50 %	100 %	År
 Andel medarbetare som inte upplever sig diskriminerade på sin arbetsplats	Fastställs i T1	fastställs 2015	År
 Andel utrikes födda chefer i staden	Fastställs i T1	fastställs 2015	År
 Ledarskapsindex	78	78	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicit et
 Motivationsindex	82	82	År
 Sjukfrånvaro	6 %	4,4 %	Tertial
Sjukfrånvaro dag 1-14	2,2 %	tas fram av nämnden	Tertial
 Styrningsindex	82	82	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samråd med socialnämnden, äldre- och stadsdelsnämnderna ta fram gemensamma introduktionsprogram/mentorprogram för socialsekreterare och biståndsbedömare.	2015-01-01	2015-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna fortsätta arbetet med stadsgemensamma principer och metoder för rekrytering, kompetensutveckling och karriärvägar för förskolans personal	2015-01-01	2015-12-31
Stadsdelsnämnderna ska erbjuda förskolans medarbetare kompetensutveckling och erbjuda medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare	2015-01-01	2015-12-31
Kommunstyrelsen ska i samråd med stadsdelsnämnderna, socialnämnden och äldre- och stadsdelsnämnderna ta fram stadsövergripande insatser för att förbättra arbetsvillkoren inom socialtjänst/biståndsbedömning, genom exempelvis ledarutvecklingsprogram och gemensamma introduktionsprogram/mentorprogram för socialsekreterare och biståndsbedömare Dessa åtgärder ska komplettera insatser för bättre arbetsvillkor som ska göras inom ramen för verksamheterna.	2015-01-01	2015-12-31
Stadsdelsnämnderna ska erbjuda fler personer med funktionsnedsättning anställning i staden	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Ett ökat genus- och jämlikhetsperspektiv genomsyrar personalpolitiken

Förväntat resultat

Chefer och medarbetare har kunskap om genus- och jämlikhetsperspektiv.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicit et
Andel chefer som deltagit i förvaltningens utbildning om jämställdhet och mångfald	100 %		År
Andel medarbetare som anser att det på sin arbetsplats finns ett tydligt ställningstagande i ord och handling mot trakasserier	95		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
På APT-möte diskutera förvaltningens Rutin förebygga och hantera kränkande särbehandling och trakasserier	2015-01-01	2015-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Arbetslagledare och samordnare inbjuds till förvaltningens utbildning för chefer om jämställdhet och mångfald	2015-01-01	2015-12-31
Delta i Nyckeltalsinstitutets årliga jämställdhetsmätning, JÄMIX.	2015-01-01	2015-06-30
Framtagande av förslag till ny jämställdhets- och mångfaldsplan inför år 2016	2015-01-01	2015-12-31
Förvaltningens chefer har en dialog om förvaltningens resultat i JÄMIX.	2015-01-01	2015-12-31
Alla enheter ska ha en hälsocoach	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Nämnden är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

Förväntat resultat

Medarbetarenkätens goda resultat kvarstår och motivationsindex ökar. Medarbetarna vet vilka lönekriterier som finns på arbetsplatsen och har en individuell utvecklingsplan.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicit et
Andel chefer som deltagit i arbetsmiljöutbildning med diplomering	100 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla enheter ska ta fram en friskvårdsplan och en plan för att sänka sjukfrånvaron.	2015-01-01	2015-12-31
Enheterna ska skapa åtaganden utifrån medarbetarenkätens resultat . Dessa ska följas upp i samband med uppföljningen av verksamhetsplanen	2015-01-01	2015-12-31
Förvaltningens systematiska arbetsmiljöarbete ska kvalitetsutvecklas.	2015-01-01	2015-12-31
På APT diskutera arbetsmiljö-, jämställdhets- och mångfaldsfrågor för att inhämta medarbetarnas synpunkter och förslag	2015-01-01	2015-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.3 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till mänskliga rättigheter och barnkonventionen

Nämnden ska säkerställa barns rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention. Barn och ungdomar ska ha möjlighet att framföra sina åsikter i alla frågor som rör dem. Under året kommer förvaltningen att utveckla arbetssättet för nämndens ungdomsråd så att de blir mer delaktiga i nämndens arbete.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska tillsammans ta fram riktlinjer för papperslösa barns rätt till förskola och skola	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Barn och ungas rättigheter och behov tas till vara och deras inflytande stärks.

Förväntat resultat

Den kommunala servicen, såväl som det offentliga rummet, är utformad efter barns och ungas behov, rättigheter och intressen. Barn och unga har tydliga kanaler för att påverka och vet vart de ska vända sig för att påverka.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.4 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld

Sedan den 1 oktober 2014 finns nya föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer, som tydliggör socialtjänstens ansvar. Medarbetare och chefer ska ha kunskap om våld i nära relationer och beredskap att se, fråga och agera när de möter någon som är utsatt. Barn som upplevt våld mot närstående ska erbjudas ett eget stöd och den vuxna som är våldsutsatt ska få information om sina rättigheter och erbjudas ett eget stöd utifrån sina behov. Ett projekt pågår i samarbete med tre andra stadsdelsförvaltningar för att kartlägga behov och förutsättningar att samverka när det gäller stöd till våldsutövare. Lokala rutiner är uppdaterade och underlättar att den enskilde får det stöd den behöver.

Indikator	Arsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten	25 st	tas fram av nämnden	År

Nämndmål:

Invånare som utsätts för våld i nära relationer identifieras och ges stöd utifrån sina behov och barn som upplever våld mot närstående uppmärksammas särskilt.

Förväntat resultat

Personer utsatta för våld i nära relationer erbjuds ett samordnat individuellt utformat stöd för att förändra sin situation. Medarbetare inom samtliga verksamhetsområde har kunskap för att upptäcka om någon är utsatt och vet vilket stöd som kan erbjudas.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.5 Stockholm är en tillgänglig stad för alla

Nämnden bidrar på flera sätt till att uppfylla kommunfullmäktiges mål.

Förvaltningen har under 2014 arrangerat utbildningar i bemötande och förvaltningens chefer ska framöver använda sig av stadens framtagna bemötandeverktyg.

Personer med funktionsnedsättning ska ha tillgång till och kunna delta på lika villkor i samhällets gemenskap. Det innebär exempelvis att kunna förflytta sig och vistas i stadens olika miljöer och bemötas med kunskap och respekt samt att kunna bestämma i frågor som rör dem själva.

En hållbar boendesituation är en av de viktigaste faktorerna för att kunna leva ett självständigt liv. Under 2015 flyttas en gruppboende på Norrmalm till tillgängliga och bättre anpassade lokaler. I samband med flytten utökas boendet med två platser. Förvaltningen bevakar all nybyggnation i syfte att möjliggöra trygga och tillgängliga boenden, så att fler personer med funktionsnedsättning ska uppleva att de har en fungerande bostad.

All myndighetsutövning ska vara rättssäker och tillvarata den enskildes resurser. Insatser ges enligt socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Den enskilde ska få insatser av god kvalitet som erbjuder delaktighet och stärker förmågan att leva ett självständigt liv. Nämnden erbjuder praktikplatser och anpassade anställningar till dem som har förmåga, samtidigt som meningsfull sysselsättning finns för dem som behöver det.

Förvaltningen har inventerat alla parker och lekplatser i stadsdelsområdet avseende trygghet, tillgänglighet, funktion och behov av reinvesteringar. Inventeringens syfte är att ge ett bra beslutsunderlag för bland annat trygghetshöjande och tillgänglighetshöjande åtgärder och utgör underlag till den nya lokala parkplanen. Trygghet och tillgänglighet är viktigt för parkbesökarna och beaktas i varje parkupprustning. Nämnden kommer att söka investeringsmedel för tillgänglighetshöjande insatser, bland annat för att bygga bort enkelt avhjälpbara hinder i parker och grönområden.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicit et
Andel genomförda utredningar enligt DUR inom stöd och service för personer med funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	80 %	tas fram av nämnden	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	87 %	85%	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	79 %	68 %	År
Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att stadens inne och utemiljö är tillgänglig och användbar. (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	53 %	tas fram av nämnden	År
Andelen personer med funktionsnedsättning som upplever att de har en fungerande bostad (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	72 %	tas fram av nämnden	År
 Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	95 %	89 %	År
 Nöjda brukare - Daglig verksamhet (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	93 %	85 %	År
 Nöjda brukare - korttidsboende (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	88 %	88 %	År
 Nöjda brukare - LSS-boende, vuxna och barn (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	95 %	83%	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnderna ska bygga bort enkelt avhjälpna hinder	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Den offentliga miljön är tillgänglig för alla.

Förväntat resultat

Alla har möjlighet att ta del av den offentliga miljön oavsett fysiska och sociala förutsättningar. Den offentliga miljön är tillgänglig och jämlik.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Löpande tillgänglighetsanpassningar av nämndens lokaler, när behov uppstår.	2015-01-01	2015-12-31
Tillgänglighetshöjande åtgärder i parker och grönområden genomförs	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Invånare och brukare blir väl bemötta i kontakter med nämndens verksamheter.

Förväntat resultat

Invånare som är i kontakt med förvaltningen upplever att de får god service. Brukare i nämndens verksamheter upplever att de får ett bra bemötande.

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är tillgängliga.

Förväntat resultat

Personer med funktionsnedsättning klarar sitt dagliga liv, har en hållbar boendesituation och en meningsfull sysselsättning. Alla deltar på lika villkor i samhällets gemenskap. Nämndens verksamheter är tillgängliga och jämlika

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen anordnar ett klarspråksseminarium riktat till förvaltningens chefer.	2015-01-01	2015-12-31
Förvaltningen chefer ska använda sig av stadens bemötandeverktyg.	2015-01-01	2015-12-31
Förvaltningen följer upp förra årets utbildningar i klarspråk och ser om de lett till önskad förändring.	2015-01-01	2015-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.6 Stockholm är en demokratisk stad där medborgarna har inflytande

Inom nämndens verksamheter finns flera möjligheter att påverka. Bland annat genom nämndens öppna sammanträden och möjligheterna att lämna medborgarförslag om alla verksamheter som nämnden ansvarar för. Inom nämndens verksamheter finns olika typer av

brukarinflytande. Inom förskolan finns möjligheter att påverka till exempel genom barn- och föräldraråd och inom äldreomsorgen genom pensionärsrådet och de anhörigråd som finns på vård- och omsorgsboendena. Inom socialtjänsten finns ett funktionshinderråd med representanter från olika intresseföreningar. De har möjlighet att yttra sig om tillgänglighet och andra frågor inom deras intresseområde. De ges även möjlighet att initiera frågor i rådet. Nämnden har även ett ungdomsråd som ska bjudas in och delta i frågor inom deras intresseområde.

Förvaltningen kommer under året att se över handlägningsprocessen till nämnden, i syfte att skapa en större delaktighet för de lokala råden. Ungdomsrådets delaktighet i den politiska processen kommer särskilt att ses över. Förvaltningen kommer också att se över synpunkts- och klagomålshanteringen för att säkerställa att den är effektiv och rättssäker och att invånarnas synpunkter tas till vara för att utveckla verksamheten.

Det finns redan goda möjligheter att påverka i parkupprustningar och stadsmiljöfrågor. Nämndens parkmiljöavdelning arbetar på flera olika sätt med medborgardialog, bland annat genom parkvandringar, parksamråd på plats inför parkupprustningar, enkäter på webb och på plats i parker.

Invånarnas möjligheter till insyn och inflytande i planeringen av staden garanteras i plan- och bygglagen (PBL). Genom samrådsprocesser, ofta i flera steg, får beslutsfattarna i stadsbyggnadsnämnd och kommunfullmäktige möjlighet att ta del av och ta hänsyn till lokala opinioner. Stadsdelsnämnden har också del i denna process som remissinstans, men även genom att förvaltningen på olika sätt bistår stadsbyggnadskontoret. Under senare år har stadsbyggnadskontoret sökt utveckla formerna för medborgardialog. Nämnden medverkar genom parkmiljöavdelningen i detta arbete.

Nämndmål:

Invånarna känner sig delaktiga och har möjlighet att påverka.

Förväntat resultat

Norrmalm har en levande närdemokrati där de boende och verksamma upplever att det är lätt att påverka såväl den kommunala servicen som förändring och utveckling.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
En föreläsning om offentlighets- och sekretesslagen för berörda medarbetare på förvaltningen.	2015-01-01	2015-10-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.7 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande

Barn och unga behöver språkliga och kulturella redskap för att utvecklas, kunna utnyttja sin yttrandefrihet och bli medborgare med möjlighet att påverka sina egna liv. Barn och unga ska få möjlighet till eget skapande och har rätt att delta i det konstnärliga och kulturella livet.

Nämndens verksamheter för barn och unga erbjuder ett varierat utbud av kulturaktiviteter. Samverkan sker med frivilligorganisationer och andra aktörer.

Nämnden kommer under 2015 att erbjuda varje förskolebarn en professionell kulturupplevelse. Nämnden ska också ge barn och unga i nämndens verksamheter möjlighet till eget kulturskapande och utforskande av olika konstnärliga uttrycksformer i kreativa miljöer. Inom området Fritid för alla finns ett anpassat kulturutbud för barn och unga med funktionsnedsättning.

Fritidsgården och parklekarna ska arrangera olika kulturella aktiviteter samt andra evenemang under hela året, som exempelvis familjekvällar med uppträdanden och aktiviteter i Vasaparken, teaterföreläsningar, utställningar av barn och ungdomars skapande.

Förskolorna kommer under året att iscensätta kulturaktiviteter för, med och av barn. Exempelvis kommer förskolans dag och en ljusmanifestation att genomföras.

Nämnden kommer att fortsätta lässatsningen inom förskolan.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel ungdomar (10-17 år) som upplever att de har tillgång till meningsfulla kulturaktiviteter	Fastställs i T1	fastställs 2015	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnderna ska göra en inventering av träffpunkter och verksamhet som riktar sig till flickor ta fram förslag på nya verksamheter i de stadsdelar där det finns ett behov.	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Barn och unga upplever och utövar själva olika former av kultur.

Förväntat resultat

Förskolan och den öppna fritidsverksamheten har miljöer som skapar nyfikenhet och lust till eget kulturskapande. Förskolorna och den öppna fritidsverksamheten nyttjar stadens kulturutbud.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

Nämnden ska i sina upphandlingar bidra till en socialt, ekonomiskt och miljömässigt långsiktigt hållbar stad. Som princip ska de krav som nämnden ställer på sina egna verksamheter också ställas på upphandlad verksamhet. Nämndens upphandlingsplan bifogas verksamhetsplanen.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel relevanta upphandlingar av varor och tjänster där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	100 %	tas fram av nämnd/styr else	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
-----------	------------	-----------

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med trafikenämnden utveckla en gemensam modell för upphandling och uppföljning av avtal med externa entreprenörer.	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Nämndens upphandlingar bidrar till att utveckla staden i hållbar riktning.

Förväntat resultat

Tydligare kvalitetskrav. Nämnden tar social och miljömässig hänsyn i de upphandlingar som görs.